

Brannsikkerhet

NYHETER

NYHETSREVY fra Dokumentert AS

Nr. 1 2015

2015 - Hva vil endres?

i 2014 er det blitt et økende fokus på brannsikkerhet i nye og eksisterende bygg. Dette har avdekket manglende brannsikkerhet og dokumentasjon, selv i helt nye bygg. Slik kan det ikke fortsette. Dette nyhetsbrevet skal gi et innblikk i hva byggherrer, myndigheter og forsikring gjør og forventer. Hvordan påvirker dette hverdagen til totalentreprenører, konsulenter og underentreprenører?

Forsikring - dekker alt?

Når det monteres sprinkler i stadig flere bygg forventer FG/FNO og Sintef Byggforsk at antall vannskader også vil øke. 37 % av alle skader skyldes lekkasjer fra metallrørene i anlegget. Hvis et selskap utfører arbeid og det oppstår en skade er det ikke sikkert det er full forsikringsdekning, om det er utenfor bedriftens kompetanseområde eller den enkelte mangler tilstrekkelig opplæring/kompetanse. Avkorting og regress benyttes da forsikring ikke vil betale for uaktsomhet hos eier og entreprenører.

Revurdering av godkjenningsområder

DiBK og Kommunal og Moderniseringsdepartementet har bekreftet at enkelte godkjenningsområder innen brann skal revurderes. **Les mer på neste side.**

«Ansvarlig prosjekterende har ansvaret for at et kvalitetssikret produksjonsgrunnlag foreligger»

«Ansvarlig utførende har plikt til å sjekke at det foreligger tilstrekkelig produksjonsgrunnlag for det aktuelle arbeidet igangsettes. Hvis det er mangelfullt, må det meldes ansvarlig søker»

Hilde Grevskott Larsen
Seniorarkitekt
Direktoratet for byggkvalitet

"Your time is limited, so don't waste it living someone else's life. Don't be trapped by dogma - which is living with the results of other people's thinking. Don't let the noise of others' opinions drown out your own inner voice. And most important, have the courage to follow your heart and intuition."

- Steve Jobs

En god beskrivelse på hvorfor Dokumentert AS er et unikt firma som går egne veier.

I DENNE UTGAVEN

- Sprinklerkontroll i 2015 - hva endres?
- Byggherrer - hva gjør de for å få kvalitet?
- Rettsak grunnet sprinkler
- Brannalarm - hva endres i 2015?

Dokumentert AS
Postboks 1036
0218 OSLO

Deres ref: Anders Sandmel
Vår ref: 14/4368-4 REB
Dato: 08.07.2014

Bekymringsmelding vedrørende brannikkerhet / sprinkleranlegg

Vi viser til brev av 18.05.2014 adressert til statsråd Jan Tore Sanner, med supplerende opplysninger av 25.05.2014, samt ny henvendelse av 01.07.2014 med konkret eksempel ved tegninger og bilder fra et anonymisert barnehageprosjekt. I forståelse med politisk ledelse besvares henvendelsen administrativt av Bolig- og bygningsavdelingen. I henvendelsen uttrykkes bekymring for at brannikkerheten i nye bygg ikke er i tråd med lover og forskrifter. Det heves videre at myndighetenes forventninger og krav til brannikkerheten i nye bygg ikke blir ivare tatt med dagens ordning med sentral godkjenning, ansvarsrett og samsvarserklæring, samt at Prop. 99 L (2013-2014) ikke vil rette opp i dette.

Departementet anser henvendelsen som et innspill til vurdering ved fremtidige endringer av byggeteknisk forskrift (TEK10). Vi har i den forbindelse vært i kontakt med vår underliggende etat, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) for en nærmere redegjørelse av de problemstillingene som fremkommer i henvendelsen. Departementets svar er derfor utarbeidet i samarbeid med DiBK.

I det følgende redegjør vi for vårt syn i forhold til dagens regelverk:

Funksjonsbaserte forskrifter

Forskrift av 26. mars 2010 om tekniske krav til byggverk (byggeteknisk forskrift) er i hovedsak en funksjonsbasert forskrift. Dette innebærer at forskriften gjennomgående ikke angir bestemte eller detaljerte løsninger, men overordnede funksjonsrettede krav. Selv om krav om bruk av konkrete løsninger i forskrift ville gi stor grad av forutsigbarhet, kan dette også virke begrensende for innovasjon og nytenkning. Nasjonalt og internasjonalt er det en kontinuerlig utvikling av nye materialer og produkter. En intensjon med funksjonsbaserte forskrifter er å stimulere til utvikling av nye løsninger og bruk av ny teknologi. Dette gir større frihet til dem som bygger ved å kunne tilfredsstille forskriftskravene på ulike måter, men hvor løsningsvalg selvsagt må dokumenteres.

Postadresse: Postboks 112 Dep NO-0032 Oslo postmottak@kmd.dep.no	Kontoradresse: Akersg. 59 http://www.kmd.dep.no/	Telefon* 22 24 90 90 Org.no. 972 417 858	Bolig- og bygningavdelingen	Saksbehandler: Ron A. Emil Stakke 22346834
---	--	---	--------------------------------	--

KMD og DiBK bekrefter endringer

«Som kjent er godkjenningsordningen basert på tillit, på samme måte som ansvarsrettsystemet. Et foretak som aldri har prosjektert eller utført slukkeinstallasjoner, skal selvsagt ikke søke ansvarsrett for dette og bruke den sentrale godkjenningen som kompetansebevis.»

«Faglig sett er departementet og direktoratet for byggkvalitet (DiBK) enige i at for eksempel slukkeinstallasjoner og alarminstallasjoner er så viktige at det er meget uheldig om kvalifiserte prosjekterere og utfører slike installasjoner»

«Der det er åpenbart at det kreves ulik kompetanse innenfor de områdene som nå er samlet til ett, må det vurderes en oppsplitting. Det er trolig for godkjenningsområdene **Sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner** og **Brannalarm, nødlys og ledelys** behovet er størst. Dette gjelder både prosjektering og utførelse. Disse omfatter områder som er viktige og kritiske for brannikkerheten i byggverk.»

Uavhengig kontroll

«Det er klart at det i mange tilfeller også bør foretas uavhengig kontroll av detaljprosjekteringen og utførelsen, inkl. at brannikkerhetsstrategien/-konseptet blir fulgt opp. Så vidt vi kjenner til, stilles det ofte krav om uavhengig kontroll av utførelsen av kommunene, noe vi er kjent med gjøres i bl.a Oslo kommune og Trondheim kommune.»

KMD og DiBK sitt svar, kan leses i sin helhet på www.dokumentertas.no

Sprinklerkontroll i 2015 - hva endres?

FG utarbeider en ny kontrollveiledning for sprinkleranlegg, som er antatt ferdig og blir tatt i bruk i løpet av få måneder. Fordelen med denne veiledningen er at det vil fremgå hva som er kontrollert og ikke bare hva som er oppdaget av avvik. Dette vil trolig fjerne noe av den frustrasjon mange eiere opplever grunnet stor variasjon i kontrollrapporter, som gjelder samme bygg.

Den betydningen kontrollrapportene har for eier, overfor myndigheter, del av byggesak og ved kjøp/salg av eiendommer vil få frem det ansvar kontrollører har. Forsikringselskapene bruker disse rapportene til å vurdere risiko og fastsette premie.

Derfor er det et økende fokus på aktørene som arbeider med prosjektering og utførelse av sprinkleranlegg som er årsaken til at det er avvik på selv nye anlegg. Etter en vannskade eller brann blir årsak og ansvar klarlagt. Avkorting i forhold til byggherrer og regress i forhold til entreprenører er derfor noe som skjer stadig oftere.

Brannvesen utfører tilsyn og etterspør kontrollrapporter. Hvis dette ikke kan fremvises blir det et avvik i tilsynsrapporten som må lukkes. **Hvis det kun fremlegges en service- eller vedlikeholdsrapport skal**

manglende kontrollrapport være et avvik i tilsynsrapporten. Hvis ikke er ikke tilsyn korrekt utført. Hvis det er avvik i kontrollrapporten må det utarbeides en handlingsplan. Dette vil også være et avvik/punkt i tilsynsrapporten. Eier må bruke tid og penger på å rydde opp etter entreprenører.

Bream - Brann

Det har skjedd en utrolig utvikling når det gjelder miljøsertifisering av næringsbygg. Hvis denne skal bli fullverdig og dekke hele livsløpet skal også konsekvensen av brann med i vurderingen. Hvorfor dette ikke er med i dag vet vi ikke da brann er en potensiell del av livssyklusen til et næringsbygg. De byggherrer som sikrer at det er forskriftsmessige sprinkleranlegg med tilhørende dokumentasjon, kommer best ut om dette blir en del av vurderingen i fremtiden.

Rettsak grunnet mangler ved sprinkleranlegget

Det er en sak som kommer for retten i 2015 i forbindelse med overdragelse av en eiendom. Årsaken er mangler i forbindelse med sprinkleranlegget som ikke fremgikk av dokumentasjonen. Det har påført ny eier betydelige kostnader, da dette måtte utbedres for at eiendommen skulle kunne benyttes som forutsatt.

Øvre Eiker KOMMUNE

Det ble ved kontroll av det nye sprinkleranlegget i Lerberg barnehage avdekket at anlegget hadde alvorlige feil og mangler. Derfor ble uavhengig kontroll av sprinkleranlegget i Nye Eikertun sykehjem engasjert før spaden ble satt i jorden.

Dette er et av flere eksempler på eiere som ikke lenger sitter og venter til bygget er ferdig, men følger byggeprosjektet.

Det er normalt en positiv prosess, også for de som prosjekterer og monterer. Dette fordi ting avklares fortløpende og gir en felles forståelse av hva som er ferdig og hva som må utbedres eller ikke er godt nok dokumentert.

ANDRE ERFARINGER

Det er i alle prosjekter, uavhengig av kunde, entreprenører og konsulenter oppdaget forhold som må utbedres før anlegget er forskriftsmessig. Det gjelder både fysisk arbeid og dokumentasjon.

Det er oppdaget forhold som har måttet utbedres før arbeidet fikk fortsette. Ikke bare i forhold til sprinkleranlegget, men også for totalentreprenøren som ikke fikk lukke sjakter. I ettertid var totalentreprenøren takknemlig for dette.

BYGGHERRER - hvordan få kvalitet?

Eiere som har erfaring med drift av eiendommer og som også er byggherre i nye prosjekter, engasjerer seg mer i byggefasen enn tidligere. Årsaken er det ansvar de har for brannsikkerheten når bygget er overtatt og de erfaringer de har. Hva kommer i fokus:

- Kvalitetssikre beskrivelser slik at tilbud er mest mulig i tråd med riktige forutsetninger for prosjektet og bruken i ettertid.
- Uavhengig kontroll følger hele byggeprosjektet, slik at kompetent personell ivaretar byggherre sine interesser og ansvar.
- Entreprenører fremlegger kontrollplaner, prosjekteringsplaner og fremdriftsplaner. På denne måten kan det kvalitetssikres at de har kontroll.
- Prosjekteringen kontrolleres før det monteres for å sikre at den er forskriftsmessig og i tråd med forutsetningene i prosjektet.
- Utførelsen kontrolleres gjennom hele byggeperioden slik at alle feil kan utbedres når det fortsatt er mulig og kan gjøres på en kostnadseffektiv måte.
- Feil bruk av materialer eller bruk av feil materialer oppdages på et tidspunkt da utskifting er gjennomførbart.
- Vurdere fraviksbehandling fra regelverk og underlag når dette oversendes fra entreprenører. Alt som ikke er prosjektert i tråd med regelverk skal være fraviks behandlet. Hvis ikke blir det et avvik som må lukkes.
- Kontrollere entreprenørenes KS system når det oppdages avvik. Hensikten er å se om de har kontroll og selv oppdager avvik eller om det er kun er hva kontrolløren oppdager som blir utbedret.
- Sikre at driftspersonell overtar et sprinkleranlegg som ikke gir unødvendige driftskostnader, problemer eller lite praktiske løsninger.
- Det er et krav om levert FDV for å få ferdigattest. Ikke at det leveres dokumentasjon eller at FDV har det riktige innhold.
- Alle punkter utføres slik at sprinkleranlegg, dokumentasjon og FDV er forskriftsmessig ved overtagelse fra totalentreprenør.

Denne standard gjelder for alle arbeider på eksisterende og nye brannalarmanlegg. FG sine overgangsregler opphørte 31.12.2014.

Norsk Standard
NS 3960:2013

ICS 13.220.20
Språk: Norsk

Brannalarmanlegg
Prosjektering, installasjon, drift og
vedlikehold

Uavhengig kontroll - brann

Det er i dag et krav om uavhengig kontroll av brannkonseptet - før prosjekteringen starter. Dette sikrer at brannsikkerheten er ivaretatt på et overordnet nivå. Det er imidlertid ikke noe krav om uavhengig kontroll av prosjektering eller utførelse. Med andre ord ingen sikkerhet for at krav og forutsetninger i konseptet er ivaretatt gjennom prosjektering og utførelse. Den eneste måten å sikre at dette blir ivaretatt er å engasjere et foretak som har ansvaret for uavhengig kontroll - utførelse brann. Dette kan gjelde et eller flere av områdene sprinkler, brannalarm, brannskiller, nød og ledelys samt manuelt slukkeutstyr.

Dokumentert AS er og skal være et ledende firma innen dette fagfeltet. Dette på grunn av kompetanse til også å vurdere prosjektering innen de fleste fagene.

Brann - eier sitt ansvar

Brannsikkerheten er eier sitt ansvar og kan ikke overføres ved avtale. Det betyr at brannsikkerheten er det fagområde i et nytt bygg som kan gi størst ansvar og konsekvenser for eier, om det ikke er i orden. Dokumentert AS har sendt et spørsmål til Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) om eier også er ansvarlig for skade/dødsulykke, selv om det skyldes feil prosjektering/utførelse fra entreprenører. Når DSB ikke svarer etter flere purringer må det antas at eiere har dette ansvaret. Det betyr at eier skal bevise sin uskyld i ettertid om det er mulig. DSB er ansvarlig myndighet etter at bygget har fått ferdigattest og er tatt i bruk.

DOKUMENTERT AS går sine egne veier.

- Utvikling skjer når noen leter etter forbedringer og muligheter.
- De som vil være i forkant og følge med i utviklingen, kan ha glede av å ta kontakt.
- Vi stiller høye krav til eget arbeid, etikk og moral. Det kan oppleves som krevende. Det vil imidlertid gi en lærerik og konstruktiv prosess, med gode resultater.
- Eiere som vil ha kvalitet har sett verdien av dette.

«Det er lite grunn til bekymring for sprinkler relaterte vannskader så lenge forskrifter og standarder blir fulgt »

Vidar Stenstad
Direktoratet for byggkvalitet

**BESØK OSS
PÅ NETTET:**

www.dokumentertas.no

Der finner du mer informasjon om flere av sakene som er tatt opp her, faglig påfyll og hva FG krever av firmaer som er FG sertifisert, men få følger.

Dokumentert AS
Postboks 1036
0218 Oslo

T: 94 01 77 22

anders@dokumentertas.no